

ia e korerotia ana, "I tonoa atu ia kia karakia i Wairuru, kore ana i karakia he paruparu no te whare." He tino kupu teka tenei.

He kupu hei whakamutunga mo ta tatan whiriwhiri me penei:-

(1) Kia kite tonu te tangata i tetahi mea e meatia ana ka korero ai.

(2) Kia kite tonu i te korero mai o rawahi i ro iupepa ka korero haere ai.

(3) Kia rongo tonu i te reo o te tangata nana ake nga korero ka whakapono ai.

(4) Kia tupato te mau korero kei rere ke te korerotanga i o korero.

(5) Ko te arero ia e kore e taca e tetahi tangata te whakarata. Hemi iii. 8.

Na Tau-hou.

HE KUPU NO TE MATAURANGA.

I whakamaoritia i te Nama 20. nga kupu a Wiremu Hakipia mo te moe i whakapuakina e Henare IV, kingi o Ingarangi. Tenei ano etahi kupu matau a taua tangata, he kupu tohutohu, he kupu poroporoaki na tetahi tangata ki taua tama e haere ana ki te whenua o te Wiwi. E kore e tino whakamaramatia e ahau te tikanga o ana kupu katoa, me waiho ma te hinengaro o te tangata e whakaroaro, e hurihuri: tuaruatia, tuatorutia te korero; whakamaoritia nga kupu taikaha. No te 1564 a Wiremu Hakipia i whanau ai, no te tau 1713 i mate ai, ko ia tetahi tangata matau atu o te ao: i kiia ia ko te "Kai-whakamaori o te ngakau o te tangata."

HE TOHUTOHU KI A TAMA.

Ina; taku manaakitanga ki a koe!

Ko nga kupu tohutohu torotoru nei ki tou hinengaro,

Kia tu rangatira. Kana e hoatu he arero ki o whakaaro,

Kana ano e mahia te mea he hua nei no te whakaaro he.

Whakahoa ki te tangata, otira kana ki nga tangata katoa.

Ko ou hoa, i te mea kua whakamatauria ratou e koe,

Ronangia ki to wairua ki nga here rino, Engari kei utonga to ringa i te whakamanawarekatanga

I nga hoa whanau-hou, huruhuru-kore. Kia tupato

Kei uru koe ki roto ki nga riri, otira ki te uru koe,

Kia tu-taane, kia wehi ai te hoa riri i a koe. Hoatu to taringa ki te tangata, ko to reo ia ki te toko-iti:

Whakaarohia te kupu a te tangata, ko tou whakaaro ia puritia.

Kia rite te tu o kakahu ki te nui o moni, Kana hei ta te kanohi i minamina ai; kia pai, kana hei whakahihi,

No te mea e whakaaturia ana ano te ahua o te ngakau e te tu o nga kakahu,

A ko nga tangata o te Wiwi o nga turanga rangatira

He hunga tino whiriwhiri, tino whakaaro mo te tu o te kakahu.

Kana hei nama moni hei tuku moni ranei; E ngaro ana hoki te moni me te hoa i tena tikanga

A ma te nama e whakapunuki te mata o te ahuhenua.

Te mea tino nui rawa ia: kia pono ki a koe ake ano,

Kia rite te u o to pono, ki te u o te po ki te aru i te ao

A, e kore rawa koe e teka ki raua tangata. Haere ra: ma taku manaakitanga e whakau aku kupu ki to ngakau.

HAMLET, Act I, Scene iii.

He maha nga kupu matau kei roto i enei rarangi raua ia hei whangai i te hinengaro, — ma te whangai hoki ka kaha ai te hinengaro, penei me te tinana me te wairua e whanganga nei kia pakari ai. Ko enei etahi kupu matau atu: "Kana e hoatu he arero ki o whakaaro," ara kana hei hohoro te whaaki noa i o whakaaro ki te tangata. "Ma te nama e whakapunuki te mata o te ahuhenua," ara he mahi ngenge he mahi taumaha te mahi moni hei utu nama i te mea kua whakheko ke nga mea i namaia. He tokomaha nga maori kua rongo i te manaa i runga i te nama. "E ki ana te whakatauki pakeha "Pai atu te haere mate-kai ki te moe, i te maranga taumaha i te nama." E ki ana hoki te Apotoro Nui "Kei waiho kia takoto roa ana te mea i tika kia hoatu ki tetahi, ko te aroha anake o tetahi ki tetahi." (Rom. xiii. 8.) He tabae, he hana te kore e utu i te nama, i te mea he moni ano ta te tangata, te kore ranei e nama ki te mahi moni hei utu i nga nama. "E whakaaturia ana ano te ahua o te ngakau e te ahua o nga kakahu," ara, penei me etahi wahine e mau kakahu wheowhero nei, kakariki, pungapunga kanapanapa me te hihua noa iho o te kara; nawai ra tera e pobehehia he aniwaniwa, ko tetahi o nga mana o Ngatiporou ko "Kahukura." Kia ngawari te ahua o te kakahu.

R. T. M. KOMEKE.